

IV° KONGRES ŽENSKOG PODUZETNIŠTVA JADRANSKO-JONSKOG PODRUČJA

26-27 LISTOPADA 2009.

Drač (Albanija)

Dana 26-27 listopada 2009.g. u Draču (Albanija), održan je IV Kongres ženskog poduzetništva Jadransko-jonskog područja. Inicijativa, koja predstavlja već tradicionalno godišnje okupljanje i koja je dio djelatnosti radnog stola, zabilježila je veliki uspjeh, i zbog tema o kojima se raspravljalo, i zbog sudjelovanja brojnih ženskih poduzeća s Jadransko-jonskog područja. *Kreativnost, inovacija i kriza* bile su temeljne teme o kojima se raspravljalo na kongresu.

Tajništvo zaduženo za organizaciju:

Okrugli stol za Žensko poduzetništvo Foruma AIC pri Trgovačkoj komori Ancona i Trgovačke i industrijske komore Drač i Tirana.

Zemlje uključene u inicijativu:

Albanija, Hrvatska, Grčka, Italija, Crna Gora.

Sudionici:

200 poduzetnica (od toga oko 100 iz Albanije) i predstavnici Trgovačkih i industrijskih komora Drač i Tirana, predstavnici Hrvatske Gospodarske Komore (Split, Šibenik, Dubrovnik i Pula) i talijanskih Trgovačkih komora (Ancona, Ravenna, Bari), predstavnici Trgovačke komore Ioannina, predstavnici udruge "Croatian Business Women KRUG" i udruge poduzetnica Albanije (SHGPA) te predstavnici lokalnih tijela i ustanova.

TIJEK RADOVA

Radni program otvoren je pozdravima koje su albanske institucionalne vlasti uputile sudionicima a izlagači su dali natuknice koje su potaknule sudionike na razmišljanja o teškoj gospodarskoj situaciji u svijetu pri čemu je posebna pažnja posvećena svim onim čimbenicima koji jamče ženskom poduzetništvu konkurentnost, rast, network i razvoj. Izdvojena su dva recepta za izlaz iz krize; investiranje u nove tehnologije, obnavljanje i stvaranje uvijek novih prigoda da se upoznaju i prodube saznanja o iskustvima drugih zemalja. U današnje vrijeme je potrebnije no ikada nanovo izmisliti i osmisliti kako bi se krenulo dalje.

✓ **Albanija**

Izlagači koji su nastupili na kongresu odali su priznanje ovoj inicijativi – kongresu – koju je organizirao stol za žensko poduzetništvo Foruma AIC pošto ona predstavlja dodatnu vrijednost za svo žensko poduzetništvo ovog područja, s posebnim naglaskom na albansko žensko poduzetništvo, i jedan "korisni instrument" za suzbijanje tekuće svjetske gospodarske krize.

Pristupanje Europskoj Uniji, liberalizacija viznog sustava, reforme i izvanredna ulaganja u infrastrukturu predstavljaju operativne prioritete za Albaniju. Albanskim poduzećima su u ovom trenutku nadasve potrebna "nova pravila igre". Posljednih godina, prema navodima predstavnika Ministarstva gospodarstva Albanije, Bashkima Szkza Mete, business je u Albaniji porastao za 6%-7% a, prema izlaganju direktora Trgovačke i industrijske komore Tirane, Z. Leonarda Prifti-a, ženska poduzeća su zastupljena u skoro svim sektorima.

Unatoč tome, predsjednik Trgovačke i industrijske komore Drač, Andrea Xhavara, koji je i sam govorio na kongresu, naglasio je potrebu za stvaranjem boljih uvjeta koji će zajamčiti konkurentnost i ponovno lansiranje mikro poduzeća čija je uloga fundamentalna za rast zaposlenosti i za gospodarski rast zemlje.

Predsjednik je, nakon pažljive analize Priopćenja koje je 26. lipnja 2008.g. pod nazivom "Preferencijalna traka za mala poduzeća – U potrazi za novim temeljnim okvirom za mala poduzeća" ("*Small Business Act*" za Europu) objavila Europska komisija, izdvojio pet temeljnih smjernica za oblikovanje i provođenje politike za Mala i srednja poduzeća (MSP) u njegovoj zemlji; posebno je naglasio potrebu da se:

1) **stvari ambijenta koji će pogodovati MSP-a** potičući među mladima poduzetnički inovacijski duh, uvodeći poduzetništvo u školske programe kao ključnu kompetenciju, kao i potrebu da se širi kultura poduzetništva i rada „za sebe“. Uz to, ženska poduzeća moraju podupirati razni fondovi a ona moraju stvarati mreže za suradnju koristeći pri tome cijelokupni potencijal MSP-a kao bitni teren za obuku poduzetnica te društveno odgovorno poslovati;

2) **definiraju pravila koja će biti prilagođena principu "misliti na malo"** imajući u vidu karakteristike MSP-a istovremeno pojednostavljujući pravni okvir koji je na snazi i umanjujući, što je više moguće, troškove i opterećenja vezana za upravljanje poduzećima;

3) **postigne da državna administracija postane osjetljivija na potrebe MSP-a** promičući e-government i pojednostavljujući, koliko je to moguće, birokratske procedure nadasve umanjujući pravne i prezne zapreke.

4) **poveća likvidnost MSP-a** pojednostavljujući pristup kreditu, nadasve rizičnom kapitalu, mikrokreditima i razvijajući pravni i ekonomski kontekst koji će doprinjeti nekašnjenje kod plaćanja u trgovačkim transakcijama;

5) **podrži sposobnost upravljanja MSP-a** nadasve tehnološku inovaciju i njeno širenje na globalnom tržištu putem programa potpore usmjerenih na R&D, na transnacionalno istraživanje, na grupiranje i aktivno upravljanje intelektualnim vlasništvom.

Prema sudu predsjednika, Andree Xhavara, priznavanje/valorizacija navedenih principa MSP-a omogućit će rast zaposlenosti i gospodarski prosperitet.

No, unatoč tome, potrebno je podupirati poduzetnički duh fondovima, zajmovima i financiranjem a Trgovačke komore, uz pomoć svih aktera ovog područja, moraju nastaviti pružati svoju podršku. Ukoliko ovaj izazov bude imao uspjeha, Albanija će se usmjeriti ka gospodarstvu koje se zasniva na znanju; uspjeh koji će istovremeno zajamčiti i konkurentnije i dinamičnije gospodarstvo s boljim i brojnijim radnim mjestima, i višu razinu društvene kohezije.

✓ Hrvatska

Unatoč strukturalnoj krizi koja je pogodila Hrvatsku, žensko poduzetništvo predstavlja 25% ukupnog poduzetništva; sve to zahvaljujući i bespovratnim finansijskim sredstvima koja su u tu svrhu stavila na raspolaganje lokalna tijela uprave.

Jadranka Radovanić smatra da je nužno valorizirati potencijale ženskog poduzetništva na Jadransko-jonskom području. Predsjednica Foruma AIC predstavila je tako prigodom kongresa nacrt Povelje o društveno odgovornom poslovanju ženskog poduzetništva: izjavu

o namjerama za širenje nove kulture poslovanja koja je nadahnutna principom društvene i okolišne odgovornosti poduzeća kao modela za održivi razvoj.

Principi društvene odgovornosti (Zelena knjiga) mogu dati stvarni i značajni impuls u priznavanja uloge žena pospješujući njihovo sudjelovanje u dijalogu, u donošenju odluka koje jamče harmonično postojanje poduzeća i društva.

Povelju je izradilo tajništvo radnog stola za žensko poduzetništvo nakon što su prikupljena sva konkretna iskustva sudionika Radnog stola (navedeni u daljnjem tekstu) koji je sastavljen od po jednog predstavnika svake Zemlje (ili skupine Regija jedne Zemlje) članice Foruma AIC:

- **Brizida Hoxha** iz Trgovačke i industrijske komore Drač;
- **Željana Bevanda** iz Gospodarske komore Federacije Bosne i Hercegovine;
- **Jadranka Radovanić** Predsjednica Foruma Jadransko-jonskih gospodarskih komora/ Gospodarska komora Split;
- **Jasminka Trzun** iz Hrvatske gospodarske komore;
- **Luciana Frontini** iz Trgovačke komore Ancona/Foruma jadransko-jonskih gospodarskih komora;
- **Maria Concetta Malorzo** iz Trgovačke komore Brindisi;
- **Ksenija Đukanović** iz Privredne komore Crne Gore.

Dokument bi trebao biti prijedlog za kasniju izradu Etičkog kodeksa koji će svako poduzeće, u zasebnom ili združenom pravnom obliku, moći izraditi; početna točka za definiranje obveza i postupaka jamčeći istovremeno rast i društvenu koheziju u skladu s modelom Europske Unije.

Na kraju je predsjednica predložila da slijedeći kongres Ženskog poduzetništva na Jadransko-jonskom području bude organiziran u Bosni i Hercegovini (koja na žalost nije nazočna na kongresu) kako bi se pružila mogućnost ženskim poduzetnicima tog područja da predstavljaju svoje izvanredne primjere i kako bi se potaknula pomoć ženama poduzetnicama i ohrabrilo ih se da ulože u svoje potencijale.

✓ Italija

Gospodarska kriza nije obeshrabrila talijanske poduzetnice; galaksija poduzeća na čijem su čelu žene ili u čijem su većinskom sastavu žene nastavila je rasti. To je jedan doista značajan i ohrabrujući znak koji ukazuje na snažnu i pozitivnu reakciju žena na krizu i upućuje na činjenicu da su ženska poduzeća jedan od nosivih stupova kojem treba posvetiti pažnju u nastojanju da se ponovo potakne rast. Žene su u Italiji na čelu poduzeća koja su po njihovim dimenzijama manja ali su stabilnija i etički korektnija.

Društva kapitala na čijem su čelu žene zabilježile su pozitivne rezultate na kraju godine. Između 2001. i 2007., 80,6% poduzeća kojima upravljaju žene zatvorile su godišnje račune bilježeći zaradu, naspram 80% poduzeća kojima upravljaju muškarci (Izvor Cerved). Unatoč ovoj činjenici, još uvijek postoje brojne prepreke koje sputavaju žene u Italiji u izražavanju njihove kreativnosti i profesionalnosti na poslu. Navedene prepreke, smatra predstavница udruge Unioncamere iz Rima koja je nazočila kongresu, mogu biti uklonjenje i usvajanjem politika koje će omogućiti usklađivanje obiteljskih i poslovnih obveza.

Rastući značaj ženskog poduzetništva u stvaranju BDP-a mora nagnati institucije i na osmišljavanje intervencija koje će na primjeren način i zahvaljujući specifičnim instrumentima davati potporu tisućama žena koje svake godine same riskiraju radeći „za sebe“ i testirajući svoje poduzetničko umijeće.

Po tom pitanju, talijanski sustav komora putem fonda za ujednačavanje organizira mrežu pultova namjenjenih ženskom poduzetništvu: riječ je o usluzi koja će biti od koristi za sadašnje i potencijalne poduzetnice te će pratiti njihove potrebe.

Kako bi dodatno produbila spoznaje o ženskom poduzetništvu i još bolje shvatila načine na koje bi žensko poduzetništvo moglo biti potpomognuto, uduga Unioncamere skupa s

Ministarstvom gospodarskog razvoja Italije i odjelom za jednake mogućnosti Radi i na II nacionalnom izvješću o ženskom poduzetništvu koje će biti predstavljeno 2010.g.

Paola Morigi – glavni tajnik Trgovačke komore Ravenna – smatra da žene moraju i dalje učiti, specijalizirati se, ali i biti fleksibilne i spremne na promjene sukladno potrebama koje tržište u stalnoj transformaciji iziskuje. Jedna (ili više) stručnih sprema zasigurno je važna karakteristika koja će se pokazati kao korisna kroz vrijeme zbog suočavanja s različitim situacijama. Važno je da se žene neprestano preispituju i pronalaze nova rješenja koje će im omogućiti da usklade potrebe vezane za posao s osobnim i obiteljskim potrebama. Informatički instrumenti pomažu, digitalne poteškoće moraju biti prevladane (potičući i državne administracije da ulažu u ovaj sektor) ali ih je potrebno neprestano proučavati i reprogramirati kako bi ih se moglo koristiti u potpunosti. To nije jednostavan zadatak ali je izazov budućnosti koja nas čeka.

Prema riječima voditeljice odijela za gospodarski razvoj *Luciane Frontini*, kompleksnost sadašnje situacije i ozbiljnost gospodarske krize potakle su s druge strane Trgovačku komoru Ancona da se suoči s novim izazovima i definira analitičke i interventne instrumente koji sve više odgovaraju potrebama lokalnog sustava poduzeća. Upravo u tom okviru Komora je počela osmišljavati i realizirati nove inicijative koje odgovaraju sve većoj i obnovljenoj potražnji za uslugama, nudeći aktivnosti koje su funkcionalno integrirane s aktivnostima koje na istom teritoriju pružaju subjekti koji podržavaju i prate postupke pokretanja novih poduzetničkih inicijativa. Polazeći s ovog stajališta komora je osmislila određeni broj besplatnih usluga, integriranih i fleksibilnih, koji se zasnivaju na središnjoj ulozi osobe i koje prate i usmjeravaju poduzetnice u svim fazama stvaranja poduzeća.

Popodnevi dio programa bio je posvećen predstavljanju poduzeća i uspoređivanju iskustava po sektorima i po zemljama:

Albanija

Mimosa Shuli - Hotel Perla (Pogradec)

SGHPA – Shoqata i Grave Professioniste & Affariste (Tirana)

Florentia Xheka – Alufloor Construction Group (Drač)

Hrvatska

Iva Jurić – Be Craft (Dubrovnik)

Hansal Jany – Deša Dubrovnik (Dubrovnik)

Italija

Paola Morigi – Glavni tajnik Trgovačke komore Ravenna

Maria Luisa Martinuzzi – Odbor za žensko poduzetništvo Ancone

Crna Gora

Nada Dobaj – Finans Albatros d.o.o. (Podgorica)

ZAKLJUČCI

S obzirom na izlaganja i mišljenja koja su iznesena tijekom kongresa, žene poduzetnice izražavaju potrebu da se uspostave odnosi s institucijama koji će se zasnivati na povijerenju što za sada nije slučaj.

Treba i dalje davati podršku ružičastim poduzećima tradicionalnim instrumentima no ona imaju potrebu i za uslugama koje su između ostalog, ako ne i nadasve, stvarne: usmjeravanje, obuka, praćenje, umanjivanje određenih troškova logistike. Više od ostalih

poduzeća, ženska poduzeća imaju potrebu za „umrežavanjem“ kako bi raspolagala informacijama, kontaktima i stalnim vezama koje su neophodne za: konsolidaciju, poboljšanje, internacionalizaciju, razvoj suradnje (horizontalne i/ili vertikalne) s ostalim sličnim, analognim ili vezanim, poduzećima kako bi na taj način stvarale veću interakciju i inovaciju.

Izlagači **jednoglasno odobravaju** poveljom o društveno odgovornom poslovanju koji je prezentirala predsjednica Radovanić, programski dokumen čiji je cilj valorizacija etičkog ponašanja i društvene odgovornosti ženskog poduzetništva na Jadransko-jonskom području. Radna skupina koja je imenovana, iznijet će prigodom **V Kongresa Ženskog poduzetništva čije je održavanje predviđeno za jesen 2010.g. u Bosni i Hercegovini** prijedlog za **etički kodeks poduzeća**.

Izlagači su odlučili i da prigodom X izdanja Foruma AIC koji je planiran za 2010.g. u Italiji, bude objavljen **javni natječaj za žensko poduzetništvo** namijenjen svim ženskim poduzećima s Jadransko-jonskog područja koja svojim virtuoznim odlukama vezanim za okoliš, društvenu odgovornost i inovaciju doprinose podizanju standarda kakvoće i stvaranju trajnih vrijednosti. Nagrađivanje izuzetnih slučajeva omogućit će postizanje još jednog rezultata a to je poticanje istraživanja i primjenu dobrih praksa, podižući kakvoću i originalnost ženskog poduzetništva. Incijativa će obuhvatiti sve poduzetnice koje su sudjelovale na četiri dosadašnja kongresa a nagrade će biti dodijeljene u Bosni i Hercegovini 2010.g. i to za: najbolju poduzetnicu, najbolju managericu i za najinovativniju poduzetnicu. Trgovačke komore ovog područja upravljat će svim fazama natječaja putem pravilnika koji će s tim u svezi izraditi Okrugli stol za žensko poduzetništvo Foruma AIC.

Konačno, **prenijet** će se na Jadransko-jonsko područje **the best practice** koju je u okviru talijanskog sustava komora ostvarila Trgovačka komora Ancona a koja će omogućiti:

- procijenjivanje svih mogućnosti na teritoriju za stvaranje poduzeća;
- prepoznavanje i usvajanje specifičnih poduzetničkih sposobnosti;
- pomaganje budućih poduzetnica u razvoju i konsolidiranju poduzetničkih ideja;
- stvaranje priloga za susretanje poduzeća, kako bi ista surađivala i umrežila se.

Ova usluga moći će nadasve pružiti novim poduzetnicama pomoć tijekom cijelog procesa, od osmišljavanja projekta do pokretanja poduzeća, kroz analizu potražnje, pružanje informacija o poticajnom zakonodavstvu, usmjeravanje i obuku za pokretanje djelatnosti, pratnju do start-upa i community poduzeća.

Iskustva s Kongresa bit će predstavljeno i Europskom parlamentu već u studenome kada će delegacija pod vodstvom predsjednice Jadranke Radovanić biti primjena kako bi predstavila aktivnosti Foruma AIC novim Europarlamentarcima. Tom prigodom delegacija će nastojati izdvojiti/definirati akcije, projekte, financijske izvore EU namijenjene pružanju podrške ženskom poduzetništvu Jadransko-jonskog područja.

Privitak: POVELJA O DRUŠTVENO ODGOVORNOM POSLOVANJU

FORUM

delle Camere di Commercio dell'Adriatico e dello Ionio
of the Adriatic and Ionian Chambers of Commerce
Gospodarskih Komora Jadransko-jonskog područja

POVELJA O DRUŠTVENO ODGOVORNOM POSLOVANJU

FORUM of the Adriatic and Ionian Chambers of Commerce

c/o Ancona Chamber of Commerce
Piazza XXIV Maggio, 1
60124 Ancona (Italy)
Fiscal code 93096320424

Phone +39 071 5898.249/266
Fax +39 071 5898.255
segreteria@forum.an.camcom.it
www.forumaic.org

Brussels Office

c/o Unioncamere Brussels
Rue de l'Industrie, 22
1040 Brussels (Belgium)

FORUM

delle Camere di Commercio dell'Adriatico e dello Ionio
of the Adriatic and Ionian Chambers of Commerce
Gospodarskih Komora Jadransko-jonskog područja

Uvod

Žensko poduzetništvo i društvena odgovornost

“Odgovornost je imenica ženskog roda”

Forum jadransko-jonskih komora prepoznaje žensko poduzetništvo kao jednu od temeljnih vrijednosti socijalno-ekonomskog razvoja cijelog područja.

Poveljom o društveno odgovornom poslovanju radna grupa na temu ženskog poduzetništva namjerava prepoznati i unaprijediti potencijale i vrijednosti čiji su nositelji tvrtke kojima rukovode žene.

Dokument je prijedlog za izradu budućeg Etičkog kodeksa kojeg svaka tvrtka može prihvatiti; početna točka za utvrđivanje obaveza i ponašanja uz rast i socijalnu koheziju prema modelu Europske Unije.

Načela društvene odgovornosti¹ mogu dati značajan poticaj u prepoznavanju uloge žena olakšavajući njihovo sudjelovanje u dijalogu i procesima u kojima se donose odluke, a koji garantiraju skladan suživot tvrtki i društva.

¹ Zelena knjiga Europske komisije «Promicanje europskog okvira za socijalnu odgovornost tvrtki» pod društvenom odgovornosti tvrtki misli na integraciju od strane tvrtki na dobrovoljnoj bazi, društvene zabrinutosti, njihovom poslovanju te poslovanju sa zainteresiranim stankama. COM (2001) 366

FORUM

delle Camere di Commercio dell'Adriatico e dello Ionio
of the Adriatic and Ionian Chambers of Commerce
Gospodarskih Komora Jadransko-jonskog područja

Kontekst

MEĐUNARODNI OKVIR

1997 – Social Accountability 8000 (Društvena odgovornost 8000): predstavlja prvi standard na međunarodnoj razini, promoviran od strane Vijeća akreditacijske agencije za ekonomske prioritete (CEEPAA) na temu društvene odgovornosti (www.cepaa.org)

2000 – Tripartitna izjava o načelima multinacionalnih tvrtki i socijalne politike Međunarodne radničke organizacije - ILO; (<http://www.ilo.org>)

Global Compact UN-a: poziva tvrtke cijelog svijeta na stvaranje određene ekonomske slike, društvenog i ekološkog djelovanja radi promoviranja zdrave i održive svjetske ekonomije koja garantira svima priliku za podjelu koristi; (<http://www.unglobalcompact.org>)

Smjernice Organizacije za ekonomski razvoj i kooperaciju (Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD)): definira seriju preporuka za multinacionalne tvrtke; to su prve sveobuhvatne norme ponašanja koje su dostavljene tvrtkama kako bi ih orijentirale prema korporativnoj društvenoj odgovornosti (*Corporate Social Responsibility (CSR)*); (<http://www.oecd.org>)

2003 – Izjava usvojena od strane Pod-komisije za promicanje i zaštitu ljudskih prava, Komisije za ljudska prava Ujedinjenih Naroda; (<http://www.ohchr.org>)

2004 – Odluka Komisije za ljudska prava UN-a: pojašnjava pravni statut Norma o odgovornostima transnacionalnih korporacija i ostalih poslovnih subjekata s osvrtom na ljudska prava; (<http://www.ohchr.org>)

2009/10 – ISO 26000: pruža smjernice o principima i važnim temama za društvenu odgovornost. (<http://www.iso.org>)

FORUM

delle Camere di Commercio dell'Adriatico e dello Ionio
of the Adriatic and Ionian Chambers of Commerce
Gospodarskih Komora Jadransko-jonskog područja

EUROPSKI OKVIR

2000 – Lisabonska strategija – Vijeće Europske Unije u sastavu predsjednika država ili vlada.

Komisija Europske Unije predložila je Vijeću i Parlamentu program Zajednička strategija na području ravnopravnosti među spolovima 2001.-2005. COM(2000) 335

2001 – Zelena knjiga “Promicanje europskog okvira društvene odgovornosti za tvrtke” Europske komisije za društvenu odgovornost tvrtki. Prva intervencija Europske komisije na području korporativne društvene odgovornosti, u svrhu promocije određenog europskog okvira na temu društvene odgovornosti tvrtki. COM (2001) 366

2002 – Priopćenje Europske komisije o korporativnoj društvenoj odgovornosti, koje se veže na otvorenu diskusiju Zelene knjige kojom Komisija promovira korporativnu društvenu odgovornost.

COM (2002) 347

2004 – Zelena knjiga Komisije naslovljena “Jednakost i nediskriminacija proširene Europske Unije”

COM (2004) 379

2006 – Priopćenje Komisije i Vijeća, Europskog parlamenta, Europskog ekonomskog i socijalnog odbora i Odbora regija – Putokaz za ravnopravnost među spolovima 2006-2010. COM(2006) 92

Vijeće EU u ožujku 2006. prihvaća Europski pakt o jednakosti spolova koji naglašava jednakost i podržava ciljeve smjernica.

Priopćenje Europske komisije u vezi korporativne društvene odgovornosti kojim Komisija predlaže jačanje interesa na temu društvene odgovornosti tvrtki. COM (2006) 136

Uredba Europskog parlamenta i Vijeća koja uključuje Europski Institut za ravnopravnost spolova. CE n. 1922/2006

Povelja o društveno odgovornom poslovanju

✓ Što je to?

Poveljom o društveno odgovornom poslovanju je izjava namijenjena proširenju nove poduzetničke kulture inspirirane principima društvene odgovornosti tvrtke kao modela održivog razvoja.

Povelja daje okvir referentnih vrijednosti tvrtkama kojima upravljaju žene kod donošenja odluka u poslovanju te je podrška u vođenju aktivnosti i u odnosima s različitim interesnim skupinama unutar i izvan poduzeća.

Radi se o dobrovoljnom instrumentu dostupnom tvrtkama koje vode žene na jadransko- jonskom području koji jača i ujedinjuje ciljeve koje sadrže postojeći standardi.

Poveljom o društveno odgovornom poslovanju je **instrument korporativne društvene odgovornosti** i predstavlja "vodič" poduzetnicama u novom pristupu procjenjivanju tvrtke tj. ne samo u terminima ekonomske proizvodnje i mogućnosti generiranja profita nego i u socijalno - ekološkom smislu. Etika, odgovornost, kvaliteta su čimbenici konkurentnosti, rasta i razvoja tvrtke.

Tvrtke koje su društveno odgovorne uživaju sljedeće dugoročne **koristi i prednosti**:

- poboljšanje slike i reputacije tvrtke ;
- veća transparentnost i poboljšanje odnosa s bankarskim sustavom i općenito finansijskih performansi;
- smanjenje poslovnih rizika;
- razvoj novih tržišta i poslovanja anticipirajući nove potrebe;
- veće zadovoljstvo zaposlenika što potiče smanjenje tenzija unutar tvrtke;
- vrednovanje individualnih vještina i stvaranje konteksta koji je povoljan teren za kreativnost i inovaciju;
- racionalna organizacija radi mogućeg smanjenja troškova s posebnim osvrtom na zaštitu okoliša.

✓ Ciljevi

Namjera povelje je pridonijeti sljedećim zajedničkim ciljevima:

- **Prepoznavanje “Snage raznolikosti”:** utvrditi i vrednovati stil ženskog poduzetništva, koji je usmjeren ne samo na tržište nego i na poboljšanje kvalitete ljudi i okoline;
- **Promicanje ženskog poduzetništva:** kao dobre prakse integracije i jednakih mogućnosti na svakoj razini (zapošljavanje, plaća, odgovorna mjesta, formiranje, zdravlje i sigurnost) te aplikacija programa/ inicijativa koje olakšavaju spoj profesionalnog i privatnog života;
- **Vrednovanje** plus vrijednosti “poslovati ženski”: kao važan faktor za održivi razvoj socijalno-ekonomskog sustav cijelog AIC područja te za doprinos proširenja kulture društvene uključenosti;
- **Ponuditi ženskom poduzetništvu nove “instrumente za upravljanje”** koji mogu pridonijeti kombiniranju razmatranja društvene i socijalne pravednosti, te kohezije s čisto ekonomskim procjenama i konkurencijom.

Načela i vrijednosti

Radi boljeg provođenja akcija/obaveza potrebno je da tvrtke kojima upravljaju žene djeluju prema sljedećim **zajedničkim načelima**:

U CENTAR SE STAVLJA OSOBA

- *Osigurati* nepristranost, jednakost i integritet;
- *Garantirati* ravnopravnost i jednake mogućnosti između muškaraca i žena kod pristupa zapošljavanju i profesionalnoj promociji;
- *Favorizirati* inicijative usklađivanja posla i obitelji;
- *Vrednovati* ljudske resurse kod profesionalne afirmacije i sudjelovanja u donošenju menadžerskih odluka;
- *Održavati* radno okruženje i organizaciju baziranih na ispravnim principima, ljudskom dostojanstvu, jednakosti i poštivanju «raznolikosti»;
- *Promovirati* napredak dobre organizacije tj. eliminirati nedostatak informacija koje mogu favorizirati nastajanje konflikata i nesuglasica.

SLUŠANJE/ SUDJELOVANJE

- *Dati posebnu pažnju dati potrebama i zakonskim aspektima stranih i domaćih dioničara (stakeholders) radi poboljšanja osjećaja pripadnosti i stupnja zadovoljstva;*
- *Promovirati putem stalnog dijaloga, slušanje i sudjelovanje stakeholder-a u životu tvrtke kako bi se na kraju stvorili dugoročni odnos kao i odabir rješenja koji su u stanju favorizirati kontinuitet rezultata u svrhu rasta vrijednosti tvrtke;*

ODRŽIVOST

- *Smatrati prostornu održivu strategiju razvoja kao investiciju za realizaciju održivog prostora;*
- *Integrirati u procese strateškog planiranja i svakodnevnih vlastitih aktivnosti potpunu zaštitu okoliša;*
- *Postati promotor održivog ponašanja;*

EFIKASNOST/ KVALITETA/ INOVACIJE

- *Favorizirati najveće razine inovacije u svim sektorima od onog tehnološkog do menadžerskog uz stalni razvoji istraživanje;*
- *Istraživati i razvijati efikasnost i učinkovitost sustava upravljanja radi rasta razine profitabilnosti i konkurentnosti;*
- *Stvarati vrijednost tijekom vremena kako bi se dosegla veća stabilnost; tvrtka ima za glavni cilj svoj kontinuitet tijekom vremena koja se može ostvariti kroz samo tijekom dužeg vremenskog razdoblja;*

ISPRAVNOST/TRANSPARENTNOST/POUZDANOST

- *Dostaviti točne, jasne informacije o tvrtki te one koje se mogu provjeriti o tvrtki u skladu s postojećim propisima;*
- *Suzdržavati se od bilo kakvih nepravilnih oblika nepoštenog tržišnog natjecanja;*
- *Osnovati s dioničarima (stakeholders) odnos povjerenja zasnovan na profesionalnosti, marljivosti, transparentnosti, legalnosti i ispravnosti;*

PODRUČJE

- *Tvrtka* je jaka i konkurentna ako je snažno ukorijenjena u određeno području kako kulturalno tako i operativno;
- *Ostati* povezan s područjem i očuvati vlastita povijesne i kulturološke značajke kako bi mogli prenijeti svim zainteresiranima, ovo povjerenje je potrebno za rast tvrtke;

ZAJEDNIŠTVO/ KOLEKTIVNOST

- *Povećati* interakciju s kolektivom i s njegovim glavnim predstavnicima radi kvalitetnog dijaloga te poboljšanja kvalitete života;

USPOSTAVITI SUSTAV

- *Stvoriti* zajednicu tvrtki koja predstavlja potrebu više nego priliku, jer tržišno natjecanje traži produženje vrijednosnog lanca stvarajući bolju i transverzalnu povezanost.

STVORITI ODRŽIVU MREŽU TVRKI POD VODSTVOM ŽENA